

6te Valgkreds (Foss), hvis Udtalelser jeg næsten Ord til andet vil kunne slutte mig til, kom med den Bemærkning, om jeg ikke vilde finde det rigtigt, at man tilendebrogte det mindre Anlæg før det større, fordi man vilde indvinde nogle Erfaringer ved Bygningen af den mindre Havn. Hvis dette Synspunkt var blevet fremsat af Udvalget, vilde det ikke have været udelukket, at jeg havde kunnet slutte mig dertil; men saaledes som Sagen foreligger formelt i dette Øjeblik efter Lovforslaget og efter Udvalgets Betænkning, er det ikke det tekniske Program. Det tekniske Program, saaledes som det fremgaar af Lovforslaget, uimodsagt af Udvalgsbetænkningen, gaar i Virkeligheden ud paa jævnsides med hinanden at foretage disse Anlæg. Derved vil man opnaa, at Helshage Havn er færdig, forhaabentlig og antagelig om 15 Aar, medens den mindre Havn ved Hirtshals vil være færdig i Løbet af 5 Aar. Hvis man vilde bygge Havnen ved Hirtshals først og Havnen ved Helshage bagefter, vilde man forlænge Perioden. Men hvis dette er Rigsdagens Ønske, og hvis dette Ønske fandt Udtryk, skulde jeg i og for sig intet have imod at tiltræde det; men jeg gør opmærksom paa, at dette Ønske findes ikke udtrykt, og at det ikke er i Overensstemmelse med Lovforslagets Forudsætninger, hvilket jeg altsaa maa henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa, for saa vidt man vilde gøre dette Spørgsmaal til Genstand for ny Overvejelse.

Det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) spurgte mig, om jeg, saaledes som det jo utvivlsomt vilde være juridisk berettiget, naar Lovforslaget er vedtaget, simpelthen vilde udbyde Havnene i Entreprise og slutte Kontrakt med en eller flere Entreprenører uden Hensyn til Bekostningens Omfang, thi i saa Fald behøvede man i og for sig slet intet Beløb at angive, da det var givet, at de Beløb, der var ansatte, ikke passede. Det ærede Medlem spurgte mig saa, om jeg vilde gaa til Rigsdagen paa ny med Sagen, hvis det viste sig, at de Beløb, der maatte regnes med, væsentlig blev overskredet. Jeg forstod det ærede Medlem saaledes, at mine Udtalelser skulde være bindende ikke blot for mig, men for min Efterfølger, og det er ogsaa meget naturligt, at det ærede Medlem stiller det Spørgsmaal, thi der er ikke Tvivl om, at det bliver min Efterfølger, der maa gøre det. Dertil vil jeg svare, at for det første gaar der temmelig lang Tid hen, inden disse Arbejder overhovedet er færdige til Udbud; der er i

Lovforslaget kun regnet 30,000 Kr. til Udgift i Finansaaret 1917—18, og deri ligger altsaa ikke nogen som helst effektiv Udgift til selve Havneanlægene, det er udelukkende til forberedende Foranstaltninger paa Kontorerne, om jeg saa maa sige.

Hvis vi den 1. April 1918 stod med samme økonomiske Forhold som nu, altsaa med Krigen og tilsvarende Prisniveau, vilde jeg ikke anse det for rigtigt paa dette Tidspunkt at udbyde disse Havneanlæg i Entreprise. Jeg vilde i det hele gaa ud fra som en naturlig Forudsætning for Rigsdagens Vedtagelse af dette Lovforslag, at Udbudet af disse Arbejder først fandt Sted paa et Tidspunkt, da man kunde mene, at de økonomiske Forhold var nogenlunde faldet i Ro. Saa kunde det meget godt tænkes, at Priserne desuagtet vilde være betydeligt højere end de nuværende Priser, og i det Tilfælde kan jeg ikke tænke mig andet, end at vedkommende Minister vilde føle sig forpligtet til ved Forhandling med Rigsdagens Finansudvalg enten at faa en stiltiende Godkendelse af Overskridelserne mod at søge dem bevilget paa en Tillægsbevillingslov eller maaske faa udtalt et Ønske om at forelægge Rigsdagen Sagen igen ved Fremsættelse af et Tillægslovsforslag. Men hvorvidt man da skal gaa den ene eller den anden Vej, mener jeg ikke, jeg er hverken forpligtet eller berettiget til paa dette Tidspunkt at tage Stilling til. Kun vil jeg understrege, at det naturligvis vilde være mig, og jeg antager enhver Minister, magtpaaliggende at føle sig i Overensstemmelse med Rigsdagens Forudsætninger ved en saadan Sags Gennemførelse.

Det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) refererede til Finansministerens Udtalelse forleden Dag om de alvorlige økonomiske Forhold, som Staten befinder sig i og vel maa befrygtes vedblivende at ville befinde sig i. Flere ærede Medlemmer har imødegaaet det ærede Medlem paa dette Punkt. Jeg vil hertil sige, at det, det drejer sig om her, er ikke en Overvejelse af, hvad Staten har Raad til at foretage eller ikke. Her er Spørgsmaal om Ophjælpning af en Næringsvej, og det, man maa overveje, kan, synes jeg, ikke i denne Forbindelse være Statens større eller mindre økonomiske Evne, Statens mere eller mindre gunstige økonomiske Tilstand; den kan jo dog ikke afgøres med et Spørgsmaal som dette. Det, der maa blive afgørende, er, om man mener, det for det danske Statssamfund